

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

На № 01.07/365 від 21.05.2024

Асоціація українських банків
secret@aub.org.ua

Про розгляд листа

Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув листа Асоціації українських банків від 21.05.2024 № 01.07/365 (далі – Лист) щодо надання роз'яснень з питань практичного виконання норм Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30.06.2020 № 90 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 04.04.2024 № 37) (далі – Положення № 90), та повідомляє таке.

У додатку 2 до Положення № 90 містяться типові форми відповідей, які подаються установою¹ під час проведення виїзної перевірки, а саме:

форма 1. Інформація (у формі таблиці в паперовій та електронній формі у форматі *xlsx*) про всі фінансові операції, що здійснювалися за допомогою установи, за період перевірки (далі – Форма 1);

форма 2. Інформація (у формі таблиці в електронній формі у форматі *xlsx*) про всі платіжні операції, що здійснювались за допомогою установи, за період перевірки (далі – Форма 2);

форма 3. Інформація (у формі таблиці в електронній формі у форматі *xlsx*) про всі платіжні операції, здійснені установою на користь клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, за період перевірки в розрізі послуг, за які здійснювалися платіжні операції (далі – Форма 3);

¹ Установи – страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди, інші фінансові установи, реєстрацію чи ліцензування яких здійснює Національний банк; оператори поштового зв'язку, які надають фінансові платіжні послуги та/або послуги поштового переказу, та/або послуги із здійснення валютних операцій; оператори платіжних систем; філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України; інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк (пункт 1 розділу I Положення № 90).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Олійник Дмитро Ігорович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000008B1B0000466A0000
Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

25-0005/49829
від 29.06.2024 01:39

форма 4. Перелік клієнтів установи зі встановленими / переоціненими рівнями ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з такими клієнтами та факти встановлення установою належності клієнтів до категорії PEP² (далі – Форма 4);

форма 5. Інформація (у формі таблиці) про платника (ініціатора платіжної операції) / отримувача за платіжною операцією (далі – Форма 5).

Додатково звертаємо увагу, що відповідно до пункту 78 розділу IV Положення № 90 Національний банк з метою проведення безвиїзного нагляду має право запитувати в установи інформацію (в електронній або паперовій формі у визначених форматі, структурі та носіях надання такої інформації), документи (їх копії та/або витяги з них) та письмові пояснення, ураховуючи письмові пояснення щодо проведених фінансових операцій і з окремих питань діяльності установи шляхом надання відповідного запиту.

Згідно з пунктом 79 розділу IV Положення № 90 установа зобов'язана на запит Національного банку своєчасно та в повному обсязі надати у визначених порядку, форматі, структурі, формі збережену на визначених носіях надання такої інформації достовірну інформацію, матеріали, дані відеоархіву, документи (їх копії та/або витяги з них) (незалежно від того, є / немає грифа обмеження доступу), в яких можна прочитати всі написані в них відомості, а також пояснення, які можуть бути надані в письмовій формі.

Щодо першого питання Листа.

Національний банк зазначає, що з огляду на назви Форм 1–5 та заголовки їхніх колонок Форми 1 та 4 стосуються всіх установ, а Форми 2, 3 та 5 – виключно установ, які надають фінансові платіжні послуги відповідно до пункту 8 частини першої статті 4 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”.

Відповідно до пункту 4 постанови Правління Національного банку України від 04.04.2024 № 37 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань нагляду” (далі – Постанова № 37) установи зобов'язані забезпечити налаштування та автоматизацію формування типових форм відповідей, наведених у додатку 2 до Положення № 90, не пізніше трьох календарних місяців починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому набрала чинності Постанова № 37, тобто до 31.07.2024.

Щодо другого та третього питань Листа.

Як зазначається у назві Форми 1, установа має надати в цій формі інформацію про всі фінансові операції, що здійснювалися за допомогою установи, за період перевірки.

Відповідно до пункту 65 частини першої статті 1 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ) фінансова операція – будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу або про які стало відомо суб'єктам первинного фінансового

² PEP – особи, які (кінцеві бенефіціарні власники яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов'язаними з політично значущими особами.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Олійник Дмитро Ігорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000008B1B0000466A0000

Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

25-0005/49829

від 29.06.2024 01:39

моніторингу, зазначеним у підпунктах “а” – “д” пункту 7 частини другої статті 6 Закону про ПВК/ФТ, у рамках ділових відносин з клієнтом, суб’єктам державного фінансового моніторингу, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, державним органам, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, правоохоронним та розвідувальним органам України в рамках виконання Закону про ПВК/ФТ.

Звертаємо увагу, що визначення “фінансова операція” передбачає дії, які здійснюються у рамках ділових відносин з клієнтом. Тобто не вважається фінансовою операцією укладання між установою та клієнтом договору, у тому числі публічного, про надання (використання) фінансових або інших послуг.

Таким чином, установа зазначає у Формі 1 інформацію про всі фінансові операції відповідно до специфіки її діяльності, включаючи фінансові операції, які здійснені установою на користь клієнтів, та фінансові операції, які здійснені клієнтами на користь установи.

Щодо четвертого питання Листа.

Як зазначається у назві Форми 3, установа має надати в цій формі інформацію про всі платіжні операції, здійснені установою на користь клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, за період перевірки в розрізі послуг, за які здійснювалися платіжні операції.

Відповідно до пункту 19 частини першої статті 1 Закону про ПВК/ФТ ділові відносини – відносини між клієнтом та суб’єктом первинного фінансового моніторингу, пов’язані з діловою, професійною чи комерційною діяльністю суб’єкта первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору, в тому числі публічного, про надання (використання) фінансових або інших послуг, здійснення суб’єктом первинного фінансового моніторингу іншої діяльності та передбачають тривалість існування після їх встановлення.

Таким чином, установа зазначає у Формі 3 інформацію про всі платіжні операції, які здійснені установою на користь клієнтів, як із зарахуванням коштів на рахунок клієнта, так і шляхом виплати йому готівкою без відкриття рахунку.

Водночас колонка 11 (Номер рахунку клієнта, на який здійснено зарахування коштів за виконаними платіжними операціями) Форми 3 заповнюється в разі здійснення установою платіжної операції із зарахуванням коштів саме на рахунок клієнта, відкритий у цій або іншій установі. Якщо не було факту зарахування на рахунок клієнта, відкритий у цій або іншій установі, колонка 11 Форми 3 не заповнюється.

Назва фінансової установи, якою здійснено зарахування коштів на рахунок клієнта, зазначений у колонці 11, зазначається в колонці 12 Форми 3.

Заступник Голови

Дмитро ОЛІЙНИК

Щербак Оксана
(044) 2301895

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Олійник Дмитро Ігорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000008B1B0000466A0000

Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

25-0005/49829

від 29.06.2024 01:39